

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

KLASA: UP/I-351-03/19-08/08

URBROJ: 517-03-1-2-20-14

Zagreb, 10. siječnja 2020.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), te na temelju odredbe članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata AERODROM BRAC d.o.o., Gornji Humac 145, Gornji Humac, za procjenu utjecaja na okoliš produljenja i rekonstrukcije uzletno-sletne staze zračne luke Brač, Općina Pučišća, Splitsko-dalmatinska županija, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. Namjeravani zahvat – produljenje i rekonstrukcija uzletno-sletne staze zračne luke Brač, Općina Pučišća, Splitsko-dalmatinska županija, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u ožujku 2019., a dopunio u lipnju 2019. godine ovlaštenik Ires ekologija d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša.**

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME I IZGRADNJE ZAHVATA

Opća mjera

- A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.

Georaznolikost

- A.1.2. U slučaju otkrića speleološkog objekta prilikom izvođenja građevinskih radova prekinuti radove na lokaciji otkrića i o njemu bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo.

Tlo i poljoprivredno zemljište

- A.1.3. Površine potrebne za organizaciju građenja i manevriranje mehanizacije planirati unutar granica obuhvata zahvata kako bi se smanjio negativan utjecaj na okolno tlo te kako bi se onečišćene površine svele na najmanju moguću mjeru.
- A.1.4. Prilikom zemljanih radova odstranjeno plodno tlo adekvatno skladištiti te kasnije iskoristiti pri krajobraznom uređenju degradiranih površina u zoni planiranog zahvata.

- A.1.5. Za vrijeme miniranja, pratiti stanje stijenskih kosina, odnosno stijenske mase te pravovremeno reagirati ukoliko dođe do pojave lokalnih nestabilnosti (odrona).

Površinske i podzemne vode

- A.1.6. Goriva i maziva skladištiti u nepropusnim spremnicima. Punjenje spremnika i strojeva gorivom i mazivom obavljati na nepropusnom platou s rubnjacima i separatorom ulja i masti.
- A.1.7. Opasne tvari koje se koriste za vrijeme izgradnje skladištiti na vodonepropusnim podlogama.

Zrak

- A.1.8. Rasuti građevinski materijal prevoziti u tehnički ispravnim i primjerenim vozilima te ga vlažiti i/ili prekrivati, pogotovo za vjetrovitih dana.
- A.1.9. Za vrijeme sušnih dana polijevati vodom transportne površine koje nisu asfaltirane te provoditi ostale dodatne mjere sprječavanja širenja prašine u svrhu sigurnosti rada zračne luke.
- A.1.10. Redovito održavati građevinsku mehanizaciju, strojeve i vozila.

Bioraznolikost

- A.1.11. Pripremne radove izvoditi od 1. rujna do 1. ožujka zbog mogućeg stradavanja slabije pokretnih jedinki divljih vrsta (razvojni stadiji leptira, juvenilne jedinke ornitofaune, čančare) i uništavanja jaja (ptice i gmazovi).
- A.1.12. Uklanjanje invazivne vrste biljaka na gradilištu, a posebnu pažnju obratiti na vrstu žljezdasti pajasen (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle).

Šume i šumarstvo

- A.1.13. Tijekom izvođenja radova obratiti pozornost prilikom korištenja materijala koji su lakozapaljivi i alata koji bi mogli izazvati iskrenje, kako bi se izbjegla potencijalna opasnost od nastanka šumskih požara.
- A.1.14. Nakon obavljene čiste sječe šumske vegetacije uspostaviti i održavati šumski red kako posječena drvena masa ne bi predstavljala opasnost za nastanak šumskih požara.

Divljač i lovstvo

- A.1.15. Obavijestiti lovoovlaštenika za županijsko lovište Brač (XVII/143) ukoliko dođe do stradavanja jedinki lovne divljači.
- A.1.16. U suradnji s lovoovlaštenikom za lovište XVII/143 na području obuhvata planiranog zahvata, izmjestiti potencijalne lovno-gospodarske objekte.

Krajobraz

- A.1.17. U okviru izrade glavnog projekta izraditi projekt krajobraznog uređenja koristeći autohtone biljne vrste i tradicijske materijale. Posebnu pažnju posvetiti uređenju pokosa pristupne ceste prema brdu Vestac i nasipa uzletno sletne staze vidljivog sa županijske ceste ŽC 6192 na prilazima planiranom podvožnjaku.

Promet

- A.1.18. Transport materijala i strojeva obavljati od 08.00 do 19.00 sati.

- A.1.19. U dogovoru sa subjektima koji gospodare cestovnom mrežom u zoni utjecaja zahvata definirati i utvrditi najpovoljnije pravce za prijevoz i dopremu građevinskog materijala, tehnike i radne snage.
- A.1.20. Tijekom izgradnje jasno definirati točke pristupa na postojeći cestovni sustav i osigurati sve potencijalno problematične točke.
- A.1.21. Sanirati oštećene dijelove prometnica ukoliko tijekom izgradnje dođe do oštećenja
- A.1.22. Omogućiti pristup česticama do kojih je izgradnjom zahvata onemogućen pristup.

Buka

- A.1.23. Isključivati motore vozila, uređaja i mehanizacije u fazi mirovanja.
- A.1.24. Miniranje planirati i provoditi u vremenu od 8:00 sati do 18:00 sati. Radove tijekom noći provoditi iznimno, uz prethodnu najavu lokalnoj zajednici.

Otpad

- A.1.25. Sav otpad odvojeno prikupljati po vrstama i osigurati odgovarajuća mjesta za njegovo privremeno skladištenje ili dovoljan broj odgovarajućih spremnika i iste redovito prazniti putem ovlaštenih osoba.

Svjetlosno onečišćenje

- A.1.26. Odabrati odgovarajuće svjetiljke za vanjsku rasvjetu površina i objekata zračne luke i spriječiti nepotrebnu i prekomjernu osvjetljenost.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA ZAHVATA

Tlo i poljoprivredno zemljište

- A.2.1. Pokos pristupne prometnice zaštititi na način da se maksimalno smanji rizik od erozije.
- A.2.2. Putem osobe ovlaštene za praćenje kvalitete tla izraditi elaborat o početnom stanju tla i potrebi uspostave mjernih točaka za praćenje kvalitete poljoprivrednog tla u okolici zračne luke sukladno prognozama operacija zrakoplova za plansko razdoblje.

Površinske i podzemne vode

- A.2.3. Redovito provoditi kontrolu sabirne jame kako bi se spriječilo curenje onečišćujućih tvari u podzemne vode, sukladno posebnim propisima.
- A.2.4. Redovito održavati separatore masti i ulja kako bi se osigurala njihova efikasnost.
- A.2.5. Redovito ispitivati vodonepropusnost, strukturnu stabilnost i funkcionalnost internog sustava odvodnje otpadnih voda od strane ovlaštene osobe.

Zrak

- A.2.6. Kao izvor energije za hlađenje/grijanje objekata zračne luke u najvećoj mogućoj mjeri koristiti obnovljive izvore energije.
- A.2.7. Minimizirati emisije onečišćujućih tvari u zrak prilikom punjenja goriva u zrakoplove i pretakanja goriva u spremnike prikupljanjem emitiranih plinova sukladno dopuštenim vrijednostima prema posebnim propisima.
- A.2.8. Pri nabavi nove zemaljske opreme voditi računa o tehničkim specifikacijama nove opreme, odnosno nabavljati opremu s niskom emisijom plinova i emisijom buke.
- A.2.9. Prema meteorološkim parametrima i osobinama zrakoplova, a u koordinaciji s Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe, provoditi mjere unaprjeđivanja postupaka slijetanja/polijetanja radi optimiranja potrošnje goriva.

Bioraznolikost

- A.2.10. Kontinuirano uvoditi nove metode rastjerivanja ptica i usavršavati postojeće, uz edukaciju osoblja za prepoznavanje ornitofaune, kako bi se uspostavio što učinkovitiji sustav praćenja ptica i njihovih aktivnosti na području Zračne luke Brač.
- A.2.11. Sustavno evidentirati stradavanja jedinki ornitofaune i godišnje izvješće uputiti Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Splitsko-dalmatinske županije »More i krš« te ukoliko je potrebno, u suradnji s navedenom ustanovom, uspostaviti najučinkovitije i ekološki prihvatljive mjere za sprečavanje kolizija. Navedena mjera odnosi se i na pernatu lovnu divljač.

Divljač i lovstvo

- A.2.12. Redovito provoditi košnju travnatih površina unutar granica Zračne luke Brač (barem 2 puta godišnje).
- A.2.13. Izraditi Program zaštite divljači sukladno posebnim propisima.
- A.2.14. Obavijestiti lovoovlaštenika za lovište XVII/143 ukoliko dođe do stradavanja jedinki lovne divljači.
- A.2.15. Postaviti dodatnu ogradu nakon proširenja Zračne luke Brač kojom se onemogućuje ulazak terestričke divljači.

Stanovništvo i zdravlje ljudi

- A.2.16. Koristiti prilazne i odlazne putanje leta zrakoplova kojima bi se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegla naseljena područja.

Buka

- A.2.17. U cilju zaštite i smanjenja utjecaja buke, u okolnim naseljima poduzimati sve raspoložive operativne mjere zaštite buke od zrakoplova sukladno propisima. Operativne mjere koordinirati s ostalim operaterima u zračnom prometu, davateljima usluga prijevoza i zračne plovidbe te lokalnom zajednicom.

Otpad i otpadne vode

- A.2.18. Opasni otpad, otpadna ulja te otpad od održavanja i servisiranja zrakoplova i opreme skupljati u posebnim vodonepropusnim spremnicima smještenim na vodonepropusnoj podlozi u tipskom kontejneru te predavati ovlaštenoj osobi.
- A.2.19. Sav ostali otpad odvojeno prikupljati po vrstama i osigurati dovoljan broj odgovarajućih spremnika te predavati ovlaštenoj osobi.
- A.2.20. Mulj iz taložnice i nečistoće iz separatora ulja i masti predavati ovlaštenoj osobi.
- A.2.21. Sukladno ostvarenim prognozama operacija zrakoplova i povećanja broja putnika za plansko razdoblje, izraditi Plan gospodarenja otpadom i Pravilnik Zračne luke Brač o zbrinjavanju svih vrsta otpada i procesa obrade otpadnih voda.

Svjetlosno onečišćenje

- A.2.22. Tijekom noći osvijetljenost držati na minimalnom nivou potrebnom za sigurnost.
- A.2.23. Za noćnu rasvjetu objekata i površina, koja nije određena propisima o sigurnosti zračnog prometa u zračnim lukama, koristiti ekološki prihvatljive ili zasjenjene svjetiljke.

A.3. MJERE ZAŠTITE U SLUČAJU NEKONTROLIRANIH DOGAĐAJA

- A.3.1. U svakom trenutku osigurati dovoljan broj kemijskih / mehaničkih sredstava za uklanjanje i neutralizaciju kontaminiranih / opasnih tvari koje se ispuštaju u okoliš u slučaju potencijalnih nesreća na području zračne luke i pristupne ceste.
- A.3.2. U slučaju razlijevanja opasnih tvari odmah poduzeti mjere kako bi se spriječilo daljnje onečišćenje i potpuno očistiti kontaminiranu površinu, to jest ukloniti tlo i predati kontaminirani materijal ovlaštenoj osobi.
- A.3.3. Redovito ažurirati Aerodromski priručnik „Propisani postupci za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu“ – *Emergency plan* sukladno promjenama posebnih propisa.
- A.3.4. Voditi evidenciju o svim intervencijama na redovitom održavanju, popravcima i osiguranju kakvoće, ispravnosti i pouzdanosti svih instalacija i uređaja te dijelova sustava za nadzor, upravljanje, mjerenje i sprječavanje nastanka i širenja požara ili eksplozije ili drugih akcidenata te za vatrodojavu i gašenje požara.

II. Nositelj zahvata AERODROM BRAČ d.o.o., Gornji Humac 145, Gornji Humac, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.

III. Nositelj zahvata AERODROM BRAČ d.o.o., Gornji Humac 145, Gornji Humac, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.

IV. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata AERODROM BRAČ d.o.o., Gornji Humac 145, Gornji Humac, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata AERODROM BRAČ d.o.o., Gornji Humac 145, Gornji Humac, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.

V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

VI. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:

- Prilog 1. Prikaz šireg područja s granicom obuhvata zahvata
- Prilog 2. Kartografski prikaz namjeravanog zahvata

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata AERODROM BRAČ d.o.o., Gornji Humac 145, Gornji Humac, podnio je 5. ožujka 2019. godine Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (dalje u tekstu: Ministarstvo) putem opunomoćenika IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš produljenja i rekonstrukcije uzletno-sletne staze zračne luke Brač, Općina Pučišća, Splitsko-dalmatinska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Sektora lokacijskih dozvola i investicija Uprave za dozvole državnog značaja Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja o usklađenosti zahvata s dokumentima prostornog uređenja (KLASA: 350-02/17-02/58; URBROJ: 531-06-1-1-17-2 od 5. prosinca 2017. godine).

- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/17-60/173; URBROJ: 517-07-1-1-2-18-4 od 9. siječnja 2018. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu te da nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/15-08/100; URBROJ: 517-03-1-2-19-8 od 11. siječnja 2019. godine). Studija je izrađena u ožujku 2019., a dopunjena u lipnju 2019. godine. Voditelj izrade Studije je Mirko Mesarić, dipl.ing.biol.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 29. ožujka 2019. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš produljenja i rekonstrukcije uzletno-sletne staze zračne luke Brač, Općina Pučišća, Splitsko-dalmatinska županija. (KLASA: UP/I 351-03/19-08/08; URBROJ: 517-03-1-2-19-2 od 22. ožujka 2019. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona, 17. travnja 2019. godine (KLASA: UP/I-351-03/19-08/08; URBROJ: 517-03-1-2-19-6).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 9. svibnja 2019. godine u Gornjem Humcu, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cjelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 19. lipnja 2019. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/19-08/08; URBROJ: 517-03-1-2-19-10), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/19-08/08; URBROJ: 517-03-1-2-19-11 od 19. lipnja 2019. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 3. rujna do 3. listopada 2019. godine u službenim prostorijama vijećnice Općine Pučišća. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“ te na oglasnim pločama i internetskim stranicama Općine Pučišća i Splitsko-dalmatinske županije. U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 20. rujna 2019. godine s početkom u 11 sati u vijećnici Općine Pučišća, Trg sv. Jeronima 1, Pučišća. Prema izvješću Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-01/19-01/660; URBROJ: 2181/1-10-19-4 od 17. listopada 2019. godine), tijekom javnog uvida nisu zaprimljene pisane primjedbe, mišljenja te prijedlozi javnosti i zainteresirane javnosti niti su u knjige primjedaba koje su bile izložene uz dokumentaciju upisane primjedbe, mišljenja ili prijedlozi.

Na **drugoj sjednici** održanoj 22. studenoga 2019. godine u Zagrebu, u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe Povjerenstvo je donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način:

Namjeravani zahvat, prema ICAO klasifikaciji zračnih luka, svrstat će se u A klasu s uzletno-sletnom stazom (USS) minimalne duljine 2100 m.

Namjeravanim zahvatom planira se produljenje USS na 2400 m, čime će duljina USS postati dostatna za polijetanje i slijetanje zrakoplova Embraer 190 bez ograničenja, ali i zrakoplova Airbus A320 i Boeing 737-800. Početna stacionaža USS je kraj USS 22, nalazi se na stacionaži km 0+300, dok se na pragu 22 nalazi krajnja stacionaža USS-na km 2+700. Nadmorska visina kraja USS 22 je 542,51 mnv, pomaknuti prag 04 nalazi se na stacionaži km 0+440 na nadmorskoj visini 542,00 mnv, a prag 22, koji je ujedno i kraj USS 04, nalazi se na nadmorskoj visini 513,39 mnv. Uzdužni nagib USS iznosi 1,21 %.

Polaganjem osi USS, postavljanjem uzdužnih nagiba USS, poprečnih nagiba uređenog pojasa osnovne staze USS, predviđjela se optimalna niveleta USS, a time i najveća iskoristivost predviđenih zemljanih radova odnosno omjer količine iskopanog i nasutog materijala. Produljenjem USS predviđaju se nasipi do visine 20 m. Materijal za potrebe nasipa predviđa se iz izmicanja i rekonstrukcije postojeće županijske ceste ŽC-6192. Os nove trase županijske ceste položena je na način da se iz iskopanog materijala osigurava dovoljna količina materijala koji se treba ugraditi u nasipe. Ujedno se planira poboljšati nosivost postojeće kolničke konstrukcije USS te proširiti postojeću USS na 45 m i to samo s jugoistočne strane za 15 m.

Osим produljenja kolnika USS te rekonstrukcije i proširenja postojeće USS, namjeravani zahvat obuhvaća i izgradnju protupožarnog puta uz nju kao i izgradnju novog pristupnog puta županijske ceste ŽC-6192 te izgradnju dodatne staze za vožnju zrakoplova sukladno planiranom budućem prometu zrakoplova i putnika.

Zahvat je planiran Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13 i 147/15) i Prostornim planom uređenja Općine Pučišća (Službeni glasnik Općine Pučišća, broj 1/09 i 2/16).

Tijekom faze pripreme i izgradnje provodit će se građevinski radovi koji će dovesti do povećane koncentracije prašine i onečišćujućih tvari u zraku. Kako je utvrđeno proračunom koncentracija čestica prašine, UTT i plinovitih onečišćujućih tvari u zraku, koncentracije onečišćujućih tvari neće prelaziti granične vrijednosti utvrđene propisom o razinama onečišćujućih tvari u zraku zbog čega neće utjecati na zdravlje lokalnog stanovništva, a tome pridonosi i činjenica da je planirani zahvat udaljen od najbližih kuća 2,1 km. Do povećanja koncentracije prašine i onečišćujućih tvari u zraku doći će i tijekom transporta materijala i strojeva do lokacije planiranog zahvata, ali u razinama koje ne mogu narušiti zdravlje ljudi koji obitavaju u naseljima kroz koja prolaze. Radom zračne luke doći će i do većih emisija onečišćujućih tvari u zrak kao posljedice povećanja prometa. Prema rezultatima modeliranja disperzije onečišćujućih tvari u zrak u naseljima Bol, Murvica, Nerežišća, Pražnica i Gornji Humac, u 2032. godini kada se očekuje najveće povećanje prometa, neće biti prekoračenja graničnih vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari utvrđenih propisom o razinama onečišćujućih tvari u zraku, zbog čega se utjecaj planiranog zahvata na kvalitetu zraka, a time i zdravlje ljudi smatra zanemarivim. Ukupne emisije onečišćujućih tvari u zrak na području Zračne luke Brač predviđene scenarijem kretanja zrakoplova i broja putnika za 2032. godinu, koje nastaju kao posljedica istovremenog rada motora, pomoćnih agregata zrakoplova i cestovnog prometa na pristupnoj cesti, prema izračunima i modelima emisija onečišćujućih tvari NOx i CO iz zračnog i cestovnog prometa u diskretnim receptorima koji predstavljaju najbliža naselja značajno su ispod zakonski reguliranih graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak

zbog čega se utjecaj planiranog zahvata na kvalitetu zraka predmetnog područja smatra zanemarivim.

U fazi pripreme i izgradnje doći će do potrebe za radnom snagom u zanimanjima u građevinarstvu, transportu te poslovima rukovođenja i upravljanja projektom, a posljedično, može doći i do porasta potrebe za radnom snagom u uslužnim djelatnostima (trgovine, ugostiteljstvo). Veći kapacitet zračne luke zahtijeva porast broja zaposlenih, u smislu održavanja i korištenja. Prema navedenom, doći će do pozitivnog utjecaja povećanja broja radnih mjesta unutar same zračne luke te djelatnostima vezanim uz nju. Kako turizam kao djelatnost omogućava, pogotovo otočnom **stanovništvu**, nove perspektive života i rada, može se zaključiti da će se sve navedeno pozitivno odraziti na kvalitetu života lokalnog stanovništva. Osim dostupnosti samog otoka, podrazumijeva se i bolja prometna povezanost unutar otoka zbog potrebe prijevoza putnika od i do zračne luke.

Gubici prirodnih i poluprirodnih **staništa** u okviru obuhvata namjeravanog zahvata tijekom njegove pripreme rezultiraju trajnom prenamjenom i gubitkom njihove funkcije u ekosustavu i to prvenstveno na površinama predviđenim za izgradnju dijela županijske ceste i produljenja uzletno-sletne staze. Predviđeni gubici se prema Karti staništa odnose poglavito na kamenjarske pašnjake, ali kako su oni u poodmaklom stadiju sukcesije, na predmetnim površinama dominiraju sastojine oštrogličaste borovice s elementima submediteranskih kamenjarskih pašnjaka i makije u kojoj dominira crnika. Također, uz prirodna i poluprirodna staništa, izgubit će se i manje površine staništa u vrtacama. Do trajnog gubitka navedenih staništa došlo bi na površini oko 31 ha. Kvantitativne i kvalitativne promjene staništa odrazit će se i na **faunu** područja u vidu smanjenja areala vrsta, potencijalnoj otežanoj komunikaciji jedinki populacije i smanjenjem dostupnosti plijena. Imajući u vidu zastupljenost staništa šireg područja zahvata i mogućnost udaljavanja u mirnije dijelove, najizraženiji utjecaji bit će u vidu smanjenja brojnosti jedinki životinjskih vrsta uništavanjem jaja (leptiri, gmazovi i ptice) i stradavanjem juvenilnih slabije pokretnih jedinki vrsta uslijed kretanja mehanizacije.

Jedan od najizraženijih utjecaja koje zračne luke mogu generirati na **bioraznolikost** su kolizije divljih vrsta sa zrakoplovima, osobito ptica. Podaci Aerodroma Brač za sad ne ukazuju na zabilježeno značajno stradavanje vrsta u koliziji sa zrakoplovima (stradavanje 2 jedinke lastavica u ljeto 2017. godine), iako se povećanjem zračnog prometa mogu očekivati i češća stradavanja ptica, kako u granicama obuhvata zahvata tako i na širem području.

Na širem području zahvata nalaze se dva područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode u kategoriji Značajni krajobraz. Najbliže namjeravanom zahvatu je Vidova gora udaljena oko 2 km zračne linije od planiranog zahvata. Značajni krajobraz Zlatni rat od namjeravanog zahvata udaljen je oko 3 km zračne linije. S obzirom na karakter zahvata kao i njegovu udaljenost od **zaštićenih područja prirode** na njih se ne očekuje utjecaj.

Prilikom provedbe radova na izgradnji namjeravanog zahvata za potrebe izmicanja županijske ceste ŽC-6192 bit će potrebno ukloniti količinu od 1 200 000 m³ stijenske mase. Područje planiranih radova izgrađeno je od svjetlosmeđih vapnenaca s ulošcima dolomita. Na lokaciji iskopa stijenske mase nije utvrđeno postojanje podzemnih krških oblika kao što su špilje ili jame (speleološki objekti). Međutim, budući da se radi o krškom području, prilikom provedbe radova postoji mogućnost otkrivanja speleoloških objekata u kojem slučaju je potrebno prekinuti radove na lokaciji otkrića i o otkriću bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo.

Tijekom provedbe zemljanih radova planira se izgradnja nasipa do visine 20 m te duljine oko 820 m. Ovime će se prekriti postojeći teren približne površine 13 hektara unutar kojeg će se zatrpati i 10-ak vrtaća. Budući da se radi o rasprostranjenom krškom obliku, utjecaj na **georaznolikost** prilikom ove aktivnosti bit će zanemariv.

Pregledom Upisnika zaštićenih područja utvrđeno je da na području planiranog zahvata niti u njegovoj bližoj okolici ne postoje zaštićeni lokaliteti **geobaštine** te se ne očekuje negativan utjecaj na iste prilikom njegove provedbe.

Najveći utjecaj na **klimatske promjene** tijekom faze pripreme i izgradnje imaju emisije produkata izgaranja fosilnih goriva odnosno, staklenički plinovi pri čemu najznačajniju ulogu ima CO₂. Za procjenu utjecaja izgradnje namjeravanog zahvata na klimatske promjene korišteni su podaci o emisijama prilikom rada građevinske mehanizacije. Dobiveni proračun pokazao je da će utjecaj na klimu biti zanemariv. Utjecaj tijekom korištenja zračnih luka na okoliš i njihovog pridonošenja klimatskim promjenama manifestira se štetnom emisijom stakleničkih plinova kao i činjenicom što su na visinama tropopauze i donjeg sloja stratosfere zrakoplovi jedini antropogeni onečišćivači. Primarne onečišćujuće tvari, koje su povezane s emisijama zrakoplovnih motora su ugljikov dioksid (CO₂) i vodena para (H₂O) te uobičajeni produkti izgaranja goriva na bazi ugljikovodika. Procijenjeno je da će 2032. godine, kada se očekuje maksimalan broj zrakoplova u Zračnoj luci Brač emisija CO₂ koji je posljedica rada motora zrakoplova iznositi 9826,95 tona godišnje, što je udio od oko 0,05 % u odnosu na ukupnu emisiju CO₂ u Republici Hrvatskoj te stoga korištenje planiranog zahvata neće imati značajan utjecaj na klimatske promjene. Namjeravani zahvat ranjiv je na promjenu prosječnih i povećanje ekstremnih temperatura zraka te povećanje ekstremnih oborina, kao primarnih efekata klimatskih promjena. Na sekundarne efekte, koji se javljaju kao posljedica primarnih, zahvat je ranjiv u vidu nevremena, nestabilnosti tla i šumskih požara. Ekstremne meteorološke pojave koje najčešće rezultiraju elementarnim nepogodama u obliku požara, poplava i ciklona sa sobom nose znatne gospodarske štete i mogu utjecati na rad, održivost i sigurnost planiranog zahvata. Vjetar posebno djeluje na sigurnost zračnog prometa te prilikom polijetanja i naročito slijetanja ima presudni utjecaj na sigurnost. Idejnim rješenjem namjeravanog zahvata kao i propisima predviđene su preventivne mjere zaštite od navedenih utjecaja u Zračnoj luci Brač stoga se procjenjuje da klimatske promjene, uz poštivanje navedenog, neće imati značajan utjecaj na zahvat.

Realizacijom planiranog zahvata doći će do gubitka pozitivnih prirodnih funkcija tla kao što su genofondna, ekološko-regulacijska i proizvodna. Prenamjenom poljoprivrednog zemljišta tijekom izgradnje uzletno-sletne staze proizvodna funkcija tla, čiji je primarni zadatak proizvodnja biomase, će biti trajno izgubljena. Budući da se radi o relativno maloj površini od 6,85 ha koju čine vrtače, obzirom na preostale poljoprivredne površine na području Općine Pučišća (790,56 ha prijavljenih u Arkod), utjecaj neće biti značajnog karaktera.

Produljenjem kolnika uzletno-sletne staze, proširenjem postojeće uzletno-sletne staze te izgradnjom dodatne staze za vožnju i prometnice povećat će se površine na kojima se nalazi nepropusna podloga. Ovime će se trajno onemogućiti procjeđivanje vode u podzemlje na ovim površinama, što može dovesti do smanjenja prihranjivanja podzemnih voda. Međutim, budući da se radi o linijskim površinama, oborinske vode s ovih površina slijevati će se u okolni teren na kojemu se nalazi propusna podloga, a kroz koju će ove vode moći dospjeti u podzemlje, procjenjuje se da će ovaj utjecaj biti zanemariv. Provedbom planiranog zahvata doći će do povećanja broja letova u zračnoj luci kao i do povećanja broja cestovnih vozila, što će dovesti i do povećanog generiranja onečišćujućih tvari na području zračne luke i prometnica što će posljedično dovesti i do povećanog pritiska na kemijsko stanje tijela podzemnih voda Jadranski otoci. Procijenjeno je da će ovaj utjecaj biti umjereno negativnog karaktera.

Prirodne karakteristike **krajobraza** na koje će namjeravani zahvat trajno utjecati odnosi se na krški reljef kojeg karakterizira plitki sloj tla (izuzev vrtača) s izloženom matičnom stijenom, stoga već najmanja promjena topografije terena zahvaća čvrstu stijenu čime dolazi do trajne promjene prirodnog elementa. Izgradnjom novog pristupnog puta (županijske ceste ŽC6192 s podvožnjakom) doći će do umjereno negativnog utjecaja na prirodni teren što se prvenstveno

odnosi na padinu vrha Vestac kroz usjeke/zasjeke s obzirom da se zadire na površinu od 169,94 ha iz koje se predviđa dobivanje materijala za izgradnju te smještaj dijela navedene prometnice. Produljenje USS predviđa se na nasipu do visine 20 m s bermom širine 4 m i visine 15 m te pokosima u nagibu 1:1,5 što će rezultirati izravnim zaposjedanjem oko deset vrtača te trajno utjecati na gubitak obradivih površina i otvorenih pašnjaka. Najznačajnije vizure određene su na temelju intenziteta/učestalosti promatranja, stoga je vizualna izloženost namjeravanog zahvata analizirana iz dva okolna naselja (Gornji Humac i Pražnica), s najfrekventnijih prometnica (DC113 i DC115) i s najviših vrhova u radijusu od tri kilometra (Humačac 407 m, Gračišće 486 m, Veščić 516 m, Vestac 636 m, V. Gračišće 552 m, Dajna gl. 578 m, Borova gl. 686 m i Miljena gl. 375 m). Zahvat je u najvećoj mjeri kao i do sada vidljiv s okolnih vrhova (gotovo cijeli obuhvat, uz izuzetak manjeg segmenta u južnom dijelu obuhvata) te, kao i do sada vidljiv je iz viših dijelova naselja Gornji Humac, a s državne prometnice Supetar-Sumartin (DC 113) vidljiv je sjeverozapadni dio obuhvata. Iz naselja Pražnica obuhvat zahvata nije vidljiv. Najveća promjena vizualnih značajki krajobraza, lokalnog je i trajnog karaktera i to na trasi novog pristupnog puta županijske ceste radi većeg usjeka u podnožju brda te nasipa u zoni produljenja postojeće uzletno-sletne staze. Utjecaj na krajobraz dodatno će se ublažiti mjerama iz projekta krajobraznog uređenja pri čemu će se posebna pozornost posvetiti krajobraznom uređenju pokosa pristupne ceste prema brdu Vestac i nasipa uzletno-sletne staze vidljivog sa županijske ceste ŽC6192 na prilazima planiranom podvožnjaku.

Kaštel Vusio – fortifikacija (RST-275) nalazi se u zoni neposrednog utjecaja namjeravanog zahvata. U navedenoj zoni planiraju se aktivnosti proširenja i rekonstrukcije postojeće USS koje neće utjecati na navedeno **kulturno dobro** jer aktivnosti ne generiraju nove utjecaje koji bi promijenili vizualni ili fizički integritet kulturnog dobra s obzirom da zračna luka postoji te je jasno određena i definirana zaštitnom ogradom. Aktivnosti produljenja granice zahvata i ostalih popratnih sadržaja planirani su sjeverno, u nastavku postojeće zračne luke, a na čijem području je evidentirano kulturno dobro, prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije, kategorije pojedinačni arheološki lokalitet Vestac. Navedeno kulturno dobro nalazi se u zoni 500 m od planiranih aktivnosti gradnje prometne infrastrukture, čime će doći do zadiranja u prostor vrha Vestac oko kulturnog dobra. Navedeno posredno umjereno negativno utječe na kulturno dobro i podrazumijeva trajnu promjenu prostornog i vizualnog integriteta oko arheološkog lokaliteta.

Prilikom pripreme gradilišta, zemljanih građevinskih radova i izgradnje zahvata negativan utjecaj na **šumski ekosustav** prvenstveno se očituje prenamjenom šumskog zemljišta, i to ukupno 30,05 ha šumsko-proizvodnih površina, čime se one trajno izdvajaju iz šumskogospodarskog područja. Gotovo dvije trećine površine (62,80 %) odnosi se na uređajni razred makija u privatnom vlasništvu, dok ostatak (37,20 %) obuhvaća šumsko zemljište u državnom vlasništvu uređajnog razreda garig.

Povećanim brojem zrakoplova na Zračnoj luci Brač, doći će do intenzifikacije razine buke u predmetnom području, čime se narušava mir u županijskom lovištu Brač XVII/143. Glavne vrste **divljači**, s obzirom na njihove zahtjeve, brzo će se naviknuti na novonastale uvjete, odnosno intenzivnija buka neće predstavljati problem u budućim razdobljima zbog čega se utjecaj ocjenjuje zanemarivim.

Usljed građevinskih radova doći će i do povećanja emisije **buke** na području planiranog zahvata, ali i na dionicama ceste kojima će se obavljati transport građevinskog materijala i strojeva. Budući da su prva naseljena područja udaljena više od 2 km od planiranog zahvata, a emisije buke tijekom faze pripreme i izgradnje su privremene, ovaj negativan utjecaj ne smatra se značajnim. Povećanjem prometa Zračne luke Brač doći će i do porasta razine buke. Prema predviđanjima za 2022. i 2032. godinu uočava se proširenje granice buke razine 50 dB u odnosu

na 2018. godinu, ali i dalje ta granica ne doseže do naseljenih područja, odnosno prvih kuća koje su na udaljenosti od 2,1 km od zračne luke. Najveći intenzitet očekuje se u ljetnim mjesecima za vrijeme trajanja turističke sezone, kada je i broj putnika najveći. Iako će doći do dugoročnog povećanja razine buke, taj utjecaj nije značajan za zdravlje ljudi s obzirom na proračunate vrijednosti emisije buke u odnosu na naseljena područja. Na temelju predviđenih kretanja tipova zrakoplova za standardnu podjelu u EU za razdoblje dana (7h-19h), večer (19h-23h) i noć (23h-7h) za 2022. i 2032. izračunate su situacije izloženosti **buci** zrakoplova u okolici Zračne luke Brač. Godine 2032. površina izložena buci većoj od 75 dB(A) za indikator Lden povećat će se 10 puta. Ipak, bez obzira na predviđeno povećanje, kontura buke Lden = 50 – 55 dB(A) u 2032. godini nalazi se na udaljenosti od oko 1,8 km od naselja Pražnica, odnosno 2 km od naselja Gornji Humac. Maksimalne razine buke uzrokovane polijetanjem ili slijetanjem zrakoplova na mjestu emisije također je parametar za procjenu utjecaja proširenja zračne luke. Buka od 75 dB (A) (buka kamiona koji prolazi cestom smještenom u naseljenom području) prilikom slijetanja ili uzlijetanja zrakoplova ne obuhvaća naseljena područja. U Zračnoj luci Brač prometovanje zrakoplova tijekom noći se ne predviđa. S obzirom na navedeno, ne očekuje se da će utjecaj maksimalne razine buke biti značajan.

Tijekom pripremnih radova, građevinskih radova te transporta i rada mehanizacije moguć je nastanak različitih količina opasnog i neopasnog otpada koji, ako se ne zbrine na odgovarajući način, može imati negativan utjecaj na okoliš. Tijekom radova u kontaktnoj zoni postojeće USS nastat će i određene količine građevinskog otpada. Iako korištenje zahvata neće rezultirati nastankom novih vrsta **otpada**, doći do povećanja količina otpada koje nastaju na lokaciji. Otpad na području zračne luke razvrstava se na mjestu nastanka, odvojeno skladišti do predaje ovlaštenim sakupljačima u za to namijenjenim spremnicima s vidljivo naznačenim oznakama vrste otpada. Opasni otpad privremeno se skladišti unutar obuhvata same zračne luke, dok se kontejneri za neopasni otpad nalaze na površini ispred same zračne luke. Kako se na lokaciji zahvata već primjenjuju sve zakonom propisane mjere gospodarenja otpadom, povećanje količina otpada neće predstavljati značajniji utjecaj na okoliš.

Udaljenost Zračne luke Brač od najbliže kopnene granice s Bosnom i Hercegovinom je više od 40 km zračne linije. Usprkos produljenju USS i planiranom povećanju broja uzlijetanja odnosno slijetanja, udaljenosti od najbliže susjedne države su takve da, prema okvirnim podacima o visinama zrakoplova tijekom penjanja ili snižavanja, očekivane visine leta iznad teritorija Bosne i Hercegovine više su od 3000 mnv (oko 10 000 stopa). Vodeći se činjenicama da kolizije zrakoplova i ptica s visinom opadaju (1000 m iznad tla su malo vjerojatne) te da se sloj od 900 m iznad tla uzima kao zona u kojoj kemijske reakcije onečišćenja mogu imati značajan utjecaj na tlo, kao i podacima proračuna prema kojima emisije onečišćujućih tvari 2032. godine predviđene visokim scenarijem neće prijeći propisane kvote, može se zaključiti da namjeravani zahvat neće utjecati na okoliš izvan granica teritorija Republike Hrvatske odnosno da **prekogranični utjecaj** ne postoji.

Nekontrolirani događaji Zračne luke Brač mogu poremetiti pa i obustaviti zračni promet. Zbog mogućnosti pojave nekontroliranih događaja moraju biti organizirane službe čija je dužnost da u takvim okolnostima u zračnoj luci i njejoj blizini djeluju kako bi posljedice događaja bile što manje, ponajprije za ljude. Aerodromski priručnik „Propisani postupci za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu“ sadrži proces pripreme zračne luke na nekontrolirane događaje koji se javljaju na prostoru zračne luke ili u njezinoj blizini. Požari mogu nastati zbog avionskih nesreća ili bilo kakvih drugih nesreća tijekom rada zračne luke, kao i uslijed prirodnog nastanka požara. U području namjeravanog zahvata nalaze se sastojine koje su obuhvaćene I. i II. kategorijom opasnosti od požara (vrlo velika i velika opasnost) stoga postoji opravdani rizik za nastanak i širenje šumskih požara. U slučaju nastanka požara u objektu ili izvan objekta na području zračne

luke, intervenira spasilačko-vatrogasna postrojba Zračne luke Brač, te postupa u skladu sa Standardnim operativnim postupcima interveniranja koji su sastavni dio Emergency plana. Uz provođenje mjera predostrožnosti i osiguranja te pravovremene reakcije u slučaju nastanka požara tijekom faze izgradnje i korištenja, vjerojatnost značajnijeg utjecaja na šire područje namjeravanog zahvata je vrlo mala i uglavnom lokalizirana na uže područje. Kolizija zrakoplova s pticama je jedna od najčešćih situacija prisutnih u zrakoplovstvu i ozbiljna su prijetnja sigurnosti zrakoplova i putnika. Najčešće se događaju na malim visinama leta. Prema dostavljenim podacima na području Zračne luke Brač zabilježen je slučaj sudara zrakoplova s pticama (lastavice) pri čemu nije došlo do oštećenja zrakoplova. Sukladno navedenom može se zaključiti kako kolizija zrakoplova s pticama ne predstavlja rizik za sigurnost zračnog prometa Zračne luke Brač. Ipak, u narednom periodu do 2032. godine projekcije povećanja zračnog prometa predviđaju višestruki rast pa se može očekivati i porast kolizija zrakoplova s pticama. Utjecaj uslijed kolizije s pticama moguće je spriječiti dodatnim mjerama rastjerivanja sa Zračne luke Brač te unaprijeđenjem postojećih mjera. Nekontrolirani događaj izlivanja aviogoriva i ostalih opasnih tekućina stvara lako zapaljive pare, što može dovesti do nastanka požara ili eksplozije. Prostor za spremanje goriva na Zračnoj luci Brač se sastoji od 3 ukopana spremnika za tekuća goriva i to 2 spremnika za mlazno gorivo JET A1, jedan kapaciteta 50 000 litara, a drugi kapaciteta 100 000 litara i jedan spremnik za aviobenzin AVGAS 100LL kapaciteta 30 000 litara. Pristup spremnicima se vrši kroz 3 zasebna šahta koji su propisno označeni.

Kumulativni utjecaji na kvalitetu zraka predmetnog područja mogući su interakcijom redovnog rada Zračne luke Brač s eksploatacijskim poljima i prometnicama. Modeliranjem dobivene vrijednosti značajno su ispod koncentracija utvrđenih propisom o razinama onečišćujućih tvari na lokacijama eksploatacijskih polja i prometnica planiranih PPUO Pučišća, Postira i Bol. Kako se procjenjuje da će utjecaj povećanja koncentracije onečišćujućih tvari korištenjem planiranog zahvata i planiranih prometnica biti izražen samo tijekom ljetnih mjeseci, a rad eksploatacijskih polja ima prvenstveno lokalni utjecaj, kumulativni utjecaji na kvalitetu zraka predmetnog područja neće biti značajni, odnosno neće prekoračiti propisane granične vrijednosti. Kumulativan utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište očituje se kroz narušavanje kvalitete tla onečišćenjem i gubitak odnosno slabljenje funkcije tla. Ukupna površina infrastrukturnog dijela namjeravanog zahvata (produljenje USS, proširenje postojeće USS, izmještanje prometnice ŽC-6192 i protupožarni put) iznosi 6,85 ha te će se na navedenoj površini trajno izgubiti korisne funkcije tla. Sličan utjecaj očekuje se i od planirane sportsko-rekreacijske namjene - golf terena površine 91,0 ha južno uz samu granicu predmetnog zahvata te se procjenjuje da će kumulativni utjecaj imati umjereno negativan karakter. U kumulativnoj procjeni utjecaja namjeravanog zahvata razmatrane su planske aktivnosti od kojih se potencijalno onečišćenje može širiti u istom smjeru kao i onečišćenje nastalo u zračnoj luci. Radi se o planiranom produljenju županijske ceste ŽC6192, dva planirana eksploatacijska polja mineralnih sirovina, jednoj zoni proizvodne namjene, jednoj zoni poslovne namjene, golf igralištu i području OPG-a. Nabrojane aktivnosti potencijalno mogu biti izvor onečišćujućih tvari te dovesti do onečišćenja podzemnih voda na istome području kao i zračna luka. Ove aktivnosti mogu biti izvor širokog spektra onečišćujućih tvari te nije moguće isključiti pojavu kumulativnog djelovanja planiranog zahvata s nekom od ovih aktivnosti na kemijsko stanje podzemnih voda vodnoga tijela JOGN-13 Jadranski otoci. Preostale aktivnosti, koji uključuju dvije prometnice, tri eksploatacijska polja, zonu proizvodne namjene i sportsko-rekreacijski centar, locirane su sjevernije od zračne luke te se nalaze unutar slivova osjetljivih područja za uvalu Pučišća i zaljev Povlja koja se nalaze na sjevernoj strani otoka ili se nalaze sjevernije od navedenih slivova osjetljivih područja. S obzirom da površinske i podzemne vode unutar ovih područja gravitiraju u smjeru sjevera, odnosno u suprotnome smjeru od površinskih i podzemnih voda na području

zračne luke procijenjeno je da neće doći do kumulativnog djelovanja s navedenim aktivnostima. Kumulativne utjecaje na bioraznolikost generiraju aktivnosti produljenja županijske ceste ŽC6192, izgradnje golf igrališta, kao i razvoj OPG-a na južnim padinama ispod bračkog platoa. Obzirom na dostupnost podataka o predviđenim aktivnostima, kumulativni utjecaji poglavito bi se odnosili na gubitke submediteranskih kamenjarskih pašnjaka, istočnojadranskih bušika i vazdazelenih šuma i makija crnike ili oštrike te stenomediteranskih čistih vazdazelenih šuma i makija crnike. Gubici do kojih bi dovela realizacija golf igrališta (obuhvat sportsko-rekreacijske zone 91 ha) bi smanjila površine staništa ugroženih i strogo zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, što bi u konačnici rezultiralo i smanjenom mogućnosti komunikacije među jedinkama populacije. Značaj tog utjecaja, odnosno površine smanjenja staništa, bit će moguće odrediti na razini projekta. Također, na površinama golf igrališta i OPG-a bi se potencijalno koristila mineralna gnojiva što bi doprinijelo kumulativnom djelovanju onečišćenja okolnih staništa te posljedično narušavanju stanišnih uvjeta. Realizacija planirane prometne infrastrukture, golf igrališta neposredno uz južni rub Zračne luke Brač, dvije sportsko-rekreacijske zone (R1) i dvije zone poslovne namjene (uz naselja Gornji Humac i Pražnica), kao i eksploatacijskog polja (E3) između Kruševog i Strižinog dolca, i proizvodne pretežno građevinske zone (I4) u blizini naselja Pražnica dovest će u određenoj mjeri do promjene topografije terena uklanjanjem postojećeg površinskog pokriva i gubitka elemenata kulturnog krajobraza (suhozidi, vrtiče i makadamski putevi) unošenjem novih antropogenih struktura. To će generirati kumulativan, umjereno negativan, lokalni i trajan utjecaj na promjenu fizičke strukture prirodnih i kulturnih značajki krajobraza, a što će posredno utjecati i na stvaranje novog prostornog identiteta i promjenu dosadašnje percepcije prostora. Također, realizacijom planiranih aktivnosti mijenjaju se vizure iz naselja Gornji Humac i Pražnica, kao i s frekventnih točaka s državnih prometnica DC113 i DC115 te obližnjih vrhova. Uz postojeći trend narušavanja fizionomije i gubitka vrijednih elemenata kulturnog krajobraza uslijed napuštanja tradicionalnih oblika poljoprivredne proizvodnje, navedenim aktivnostima i planiranim zahvatom, pridonosi se smanjenju strukturne i vizualne kompleksnosti krajobraza te promjeni karaktera krajobraza. Kod procjene kumulativnih utjecaja na šumski ekosustav razmotrene su aktivnosti u blizini područja planiranog zahvata, odnosno one aktivnosti smještene u isto šumsko područje ili neposredno uz njega. Uz zračnu luku, planiranu prometnicu i golf teren, u obzir su uzete i površine eksploatacijskih polja, koja po svojoj prirodi povećavaju koncentracije onečišćujućih tvari u zraku, što zajedno s realizacijom planiranog zahvata može dovesti do dodatnog onečišćenja zraka, odnosno kumulativnog utjecaja narušavanja vitalnosti šumskih sastojina.

Realizacijom golf terena i planirane prometnice, na relativno manjem području doći će do trajnih gubitaka šumskih površina, to jest smanjene sposobnosti šumskog ekosustava u ispunjavanju opće korisnih funkcija. Međutim, u preostalim dijelovima predmetnih odsjeka neće doći do znatnog narušavanja općekorisnih funkcija te će kumulativni utjecaji biti umjereno negativni. S obzirom na to da će rad budućih eksploatacijskih polja imati prvenstveno lokalni utjecaj na kvalitetu zraka, a većom udaljenošću od Zračne luke Brač koncentracija onečišćujućih tvari linearno opada, njihov zajednički učinak imat će zanemarivo negativan kumulativan utjecaj narušavanja vitalnosti šumskih sastojina. Realizacijom sportsko rekreacijske namjene (golf) i planirane prometnice (ŽC6192), zajedno s namjeravanim zahvatom može dovesti do kumulativnog utjecaja smanjenja lovnoproduktivnih površina, odnosno gubitka staništa za lovnu divljač na manjem području. Međutim, zbog prirode ovih zahvata ne očekuju se prekidi migracijskih puteva terestričke divljači. Gubitak staništa nadoknadi je povlačenjem divljači na okolne prikladne šumsko-poljoprivredne površine, što ne predstavlja problem vrstama široke ekološke valencije, poput utvrđenih glavnih vrsta divljači. Shodno navedenom, kumulativni utjecaji smanjenja lovnoproduktivnih površina ocjenjuju se kao zanemarivi. Provedbom

predmetnog zahvata doći će prije svega do povećanja broja putnika, a time i do povećanja turističke aktivnosti. Navedeno prati povećana potreba za radnom snagom čime raste mogućnosti zapošljavanja stanovništva. PPUO Pučišća, Postira i Bol predviđaju turističke zone, zone poslovne namjene, zone sportsko-rekreacijske namjene, produljenje županijske ceste ŽC6192 te eksploatacijska polja, a sve navedeno generira nova radna mjesta, bilo posredno ili neposredno. Povećanjem broja radnih mjesta te ulaganjima u turizam i popratnu infrastrukturu povećat će se konkurentnost cijelog otoka. Pozitivni pomaci u gospodarskom smislu te porast mogućnosti zapošljavanja odrazit će se pozitivno na stanovništvo i njegovo zadržavanje u prostoru. Slijedom navedenog doći će do pozitivnog utjecaja i poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva, pri čemu neće doći do narušavanja zdravlja jer će količine emitiranih onečišćenih čestica te razina buke ostati u dozvoljenim granicama.

Kod određivanja mjera (A), što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opća mjera** propisana je u skladu sa člancima 69. i 89. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13, 20/17 i 39/19) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- Mjere zaštite **georazolikosti** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19).
- Mjere zaštite **tla** propisane su sukladno članku 11. Zakona o zaštiti okoliša.
- Mjere zaštite **poljoprivrednog zemljišta** temelje se na Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 20/18, 115/18 i 98/19).
- Mjere zaštite **voda** temelje se na članku 46. i 49. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19).
- Mjere zaštite **zraka** temelje se na Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19).
- Mjere zaštite **biorazolikosti** temelje se na člancima 4., 5. i 6. Zakona o zaštiti prirode.
- Mjere zaštite **šuma** propisane su u skladu s čl. 22. Zakona o zaštiti okoliša i Zakonom o šumama („Narodne novine“, broj 68/18, 115/18 i 98/19).
- Mjere zaštite **divljači i lovstva** propisane su u skladu sa Zakonom o lovstvu („Narodne novine“, broj 99/18 i 32/19).
- Mjere zaštite **stanovništva** temelje se na Zakonu o zaštiti okoliša.
- Mjera zaštite **krajobraza** temelji se na članku 7. Zakona o zaštiti prirode.
- Mjere zaštite za **cestovni promet** temelje se na Zakonu o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, broj 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17 i 70/19).
- Mjere zaštite od **buke** temelje se na Zakonu o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16 i 114/18).
- Mjere zaštite **kulturno-povijesne baštine** temelje se na članku 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17 i 90/18).
- Mjere **gospodarenja otpadom** temelje se na člancima 7., 11. i 47. i 54. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19).
- Mjera zaštite od **svjetlosnog onečišćenja** temelji se na Zakonu o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, broj 14/19).

Obveza nositelja zahvata pod točkom I. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka II. izreke ovog rješenja utemeljenja je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka III. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka IV. ovog rješenja).

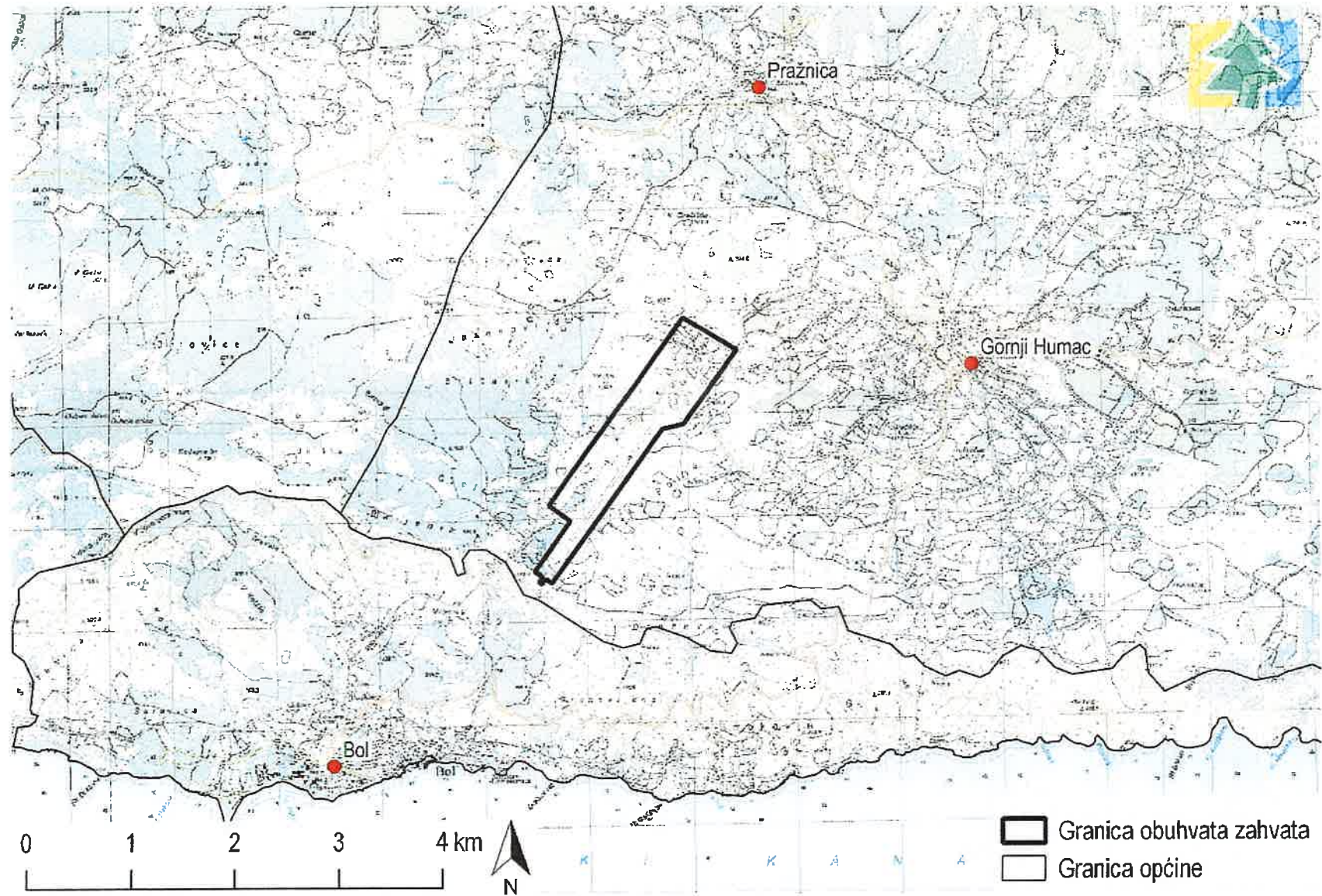
Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka V. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19 i 97/19).

Prilog 1. Kartografski prikaz šireg područja s granicom obuhvata zahvata

Prilog 2. Kartografski prikaz namjeravanog zahvata

